

Datum van inontvangstneming : 12/02/2015

Zaak C-7/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

12 januari 2015

Verwijzende rechter:

Landgericht Essen (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

5 januari 2015

Verzoekende partij:

Staatsanwaltschaft Essen

Verwerende partij:

Kanapathippilai Kanageswaran

Landgericht Essen

Besluit

In de strafzaak

tegen Kanapathippilai Kanageswaran,

geboren op 2 juli 1961 te Moolai, magazijnbediende,

woonachtig [omissis] Bottrop, Sri Lankaans staatsburger, gehuwd

[omissis]

heeft de eerste grote strafkamer – economische kamer – van het Landgericht Essen

[omissis] op 5 januari 2015

besloten:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Is het opnemen van de Liberation Tigers of Tamil Eelam (hierna: LTTE) op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3, van verordening (EG), nr. 2580/2001 van de Raad van **[Or. 2]** 27 december 2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme voor de periode van 9 september 2007 tot en met 24 mei 2009, in het bijzonder op grond van de besluiten van de Raad van

- 29 mei 2006 (2006/379/EG),
- 28 juni 2007 (2007/445/EG),
- 20 december 2007 (2007/868/EG in de gerectificeerde versie van het besluit van dezelfde dag),
- 15 juli 2008 (2008/583/EG),
- 26 januari 2009 (2009/62/EG),

ongeldig?

II. De behandeling van de zaak wordt geschorst in afwachting van de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Motivering:

I.

- 1 Aan het verzoek om een prejudiciële beslissing liggen de volgende feiten ten grondslag.
- 2 Op grond van bevindingen in een strafrechtelijk onderzoek naar derden is tegen de verdachte de verdenking gerezen dat hij lid is van de Liberation Tigers of Tamil Eelam (hierna: LTTE) en voor deze organisatie in het gebied Bottrop, in strijd met de wet op de buitenlandse handel (*Außenwirtschaftsgesetz*, hierna: AWG) donaties heeft ingezameld. In het kader van nader onderzoek werden ten gevolge van een huiszoekingsbevel van het Amtsgericht Essen van 29 januari 2014 [omissis] de woning van verdachte doorzocht. Bij het doorzoeken werden informatiedragers en documenten ontdekt en in beslag genomen. De verdachte werd in de gelegenheid gesteld op de beschuldigingen in te gaan. De advocaat van verdachte heeft op 18 augustus 2014 zijn standpunt met betrekking tot de beschuldigingen medegedeeld.

- 3 Op 10 september 2014 heeft het openbaar ministerie Essen vervolgens een dagvaarding opgesteld. Hierin wordt verdachte verweten in de periode van 9 september 2007 tot **[Or. 3]** en met 24 mei 2009 in Bottrop en in Bochum in 73 gevallen een verbod op het beschikbaar stellen [van tegoeden en andere activa], voorzien in een in het Publicatieblad van de Europese Unie bekendgemaakte, rechtstreeks toepasselijke wetgevingshandeling van de Europese Unie, ter uitvoering van een economische sanctiemaatregel die door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is genomen, heeft overtreden, waarbij hij als lid van een criminele organisatie die het plegen van dergelijke strafbare feiten als doel heeft, beroepsmatig moet hebben gehandeld. Dit is een strafbaar feit op grond van verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van de Europese Unie juncto § 18, lid 1, nr. 1, sub a), en lid 8, van de wet op de buitenlandse handel (*Außenwirtschaftsgesetz*, AWG) (huidige versie).
- 4 In de aanklacht wordt verdachte, die niet in hechtenis is genomen, het volgende ten laste gelegd:
- 5 „De Liberation Tigers of Tamil Eelam is een terroristische organisatie in het buitenland. Zij werd in 2006 door de Raad van de Europese Unie krachtens artikel 2, lid 2, van verordening (EG) nr. 2580/2001 opgenomen in de lijst van die organisaties waaraan, krachtens artikel 2, lid 1, sub b), van de verordening, geen tegoeden en andere activa ter beschikking worden gesteld.
- 6 De LTTE heeft in Oberhausen het ‚Tamil Coordination Committee’ (TCC) opgericht als hoofdkantoor van de Duitse ‚buitenlandse bijkantoren’. Een van de belangrijkste taken van de TCC bestaat erin de Tamilbevolking in Duitsland zoveel mogelijk financieel af te romen ter financiering van de LTTE in Sri Lanka en de verkregen tegoeden en materiële middelen voor de gewapende strijd naar Sri Lanka over te brengen.
- 7 De verdachte gaf als gebiedsverantwoordelijke leiding aan het gebied ‚Bottrop’. [omissis]. In deze functie zamelde hij onder de naam ‚Varathan’ geld in voor de strijd van de LTTE in Sri Lanka. De verkregen tegoeden ter hoogte van in totaal 28.450,00 EUR, bestaande uit verplichte giften („verplicht kapitaal”) en bijzondere betalingen („noodkapitaal”), gaf hij, terwijl hij wist dat de LTTE op de lijst van terroristische organisaties was geplaatst, af aan de leiding van de TCC in Oberhausen, waar de financiële middelen werden ingezet overeenkomstig de instructies van de hoogste leiding van de LTTE in Sri Lanka.
- 8 Meer in het bijzonder heeft verdachte in 73 gevallen (die hier niet concreet uiteengezet zullen worden) in de periode van 9 september 2007 tot en met 24 mei 2009 ontvangen giften van verschillende grootte overgedragen aan de verantwoordelijken van de TCC”. **[Or. 4]**
- 9 [uiteenzetting over het procesverloop] [omissis]

- 10 [omissis]
- 11 Bij memorie van 17 november 2014 heeft de advocaat [van verdachte] zijn standpunt weergegeven en verzocht [omissis] het Hof van Justitie van de Europese Unie in het kader van de prejudiciële procedure krachtens artikel 267 VWEU de vraag ter beantwoording voor te leggen of het opnemen van de LTTE op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3 van verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van 27 december 2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme, ongeldig is en derhalve niet als grondslag kan dienen voor een strafrechtelijke veroordeling met betrekking tot een gestelde overtreding van deze richtlijn, in de periode vanaf 28 juni 2007.
- 12 Ter staving van zijn verzoek stelt de advocaat van verdachte in wezen het volgende.
- 13 De LTTE is op grond van besluiten van de Europese Raad van 29 mei 2006 (2006/379/EG), 28 juni 2007 (2007/445/EG), 20 december 2007 (2007/868/EG, in de gerectificeerde versie van het besluit van dezelfde dag), 15 juli 2008 (2008/583/EG) en 26 januari 2009 (2009/62/EG), alsook op grond van verordening (EG) nr. 501/2009 van de Europese Raad van 15 juni 2009 en van uitvoeringsverordening (EG) nr. 1285/2009 van de Europese Raad van 22 december 2009 opgenomen op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3, van verordening (EG) 2580/2001.
- 14 Het opnemen in de lijst is echter ongeldig, daar niet is voldaan aan de noodzakelijke voorwaarden die in artikel 1, leden 4 en 6, van gemeenschappelijk standpunt 2001/931/GBVB en artikel 2, lid 3 van verordening (EG) 2580/2008 worden gesteld. Krachtens voornoemde regelingen is het nodig dat plaatsing op de lijst plaatsvindt op basis van welbepaalde inlichtingen respectievelijk elementen uit het dossier waaruit blijkt dat de bevoegde instantie, zich baserend op ernstige en overtuigende bewijzen en verdenkingen jegens de desbetreffende personen, groepen of entiteiten, een besluit heeft genomen, waarbij **[Or. 5]** het gaat om het instellen van onderzoek of vervolging wegens een terroristische daad of een poging tot het plegen, medeplegen of vergemakkelijken van een dergelijke daad, of om een veroordeling voor dergelijke daden.
- 15 Voornoemde rechtshandelingen van de Europese Raad voldoen niet aan deze noodzakelijke voorwaarden. Op zijn verzoek heeft de advocaat van verdachte van de Europese Raad vier inhoudelijk vrijwel identieke documenten ontvangen ter motivering van het feit dat de LTTE op de lijst was geplaatst (document 77740/4/07, van 16 april 2007; document 11440/08, van 7 juli 2008; document 10405/09, van 3 juli 2009; document 17275/09, van 9 december 2009). Deze documenten bevatten een opsomming van aan de LTTE toegeschreven aanslagen enz. Het is echter niet duidelijk of strafrechtelijke beslissingen, strafrechtelijk onderzoek of besluiten van bevoegde instanties in de zin van artikel 1, lid 4, van

het gemeenschappelijk standpunt (2001/931/GBVB) ten grondslag liggen aan het besluit van de Europese Raad en of deze – de Europese Raad – bewezen heeft dat de handelingen die in de documenten aan de LTTE worden toegeschreven, op grond van bewijzen of serieuze en geloofwaardige aanwijzingen aan de LTTE ten laste kunnen worden gelegd.

- 16 Voorts heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest van 16 oktober 2014 in de zaken T-208/11 en T-508/11 de uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 83/2011 van de Raad van 31 januari 2011, nr. 687/2011 van 18 juli 2011, nr. 1375/2011 van 22 december 2011, nr. 542/2012 van 25 juni 2012, nr. 1169/2012 van 10 december 2012, nr. 714/2013 van 25 juli 2013, nr. 125/2014 van 10 februari 2014 en nr. 790/2014 van 22 juli 2014 tot uitvoering van artikel 2, lid 3, van verordening (EG) nr. 2580/2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme, en tot intrekking van uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 610/2010, nr. 83/2011, nr. 687/2011, nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 169/2012, nr. 714/2013 en nr. 125/2014, nietig verklaard, voor zover de rechtshandelingen betrekking hebben op de Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE). De nietigverklaring berust onder andere op het feit dat de Raad, door in zijn motivering voor de aan de LTTE ten laste gelegde handelingen niet te verwijzen naar besluiten van bevoegde instanties, in strijd heeft gehandeld met artikel 1 van het gemeenschappelijk standpunt en zijn motiveringsplicht niet is nagekomen.
- 17 De overwegingen in bovengenoemd arrest moeten worden toegepast op de hierboven beschreven rechtshandelingen van de Raad, zodat deze eveneens nietig zijn [**Or. 6**], daar sprake is van een schending van de motiveringsplicht. Daarom kan verdachte niet worden veroordeeld.
- 18 Het openbaar ministerie Essen is van mening dat een beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie niet van invloed is op de strafrechtelijke relevantie van de handelswijze van verdachte in de periode waarin de feiten werden gepleegd. Zelfs wanneer het Hof van Justitie van de Europese Unie tot de conclusie komt dat het plaatsen van de LTTE op de lijst van terroristische organisaties in de zin van artikel 2, lid 3, van verordening (EG) nr. 2580/2001, ongeldig is, was de beslissende verordening evenals de uitvoeringsverordening ervan, in de periode waarin de feiten werden gepleegd rechtstreeks en nadrukkelijk geldend recht. Verdachte was verplicht het geldende recht na te leven. Toch sluit het openbaar ministerie niet uit dat het Hof van Justitie van de Europese Unie tot de rechtsopvatting komt dat een strafrechtelijke veroordeling die berust op een ongeldig opnemen van de LTTE op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3, van verordening (EG) 2580/2001 van de Raad van 27 december 2001, niet mogelijk is, zodat het niets inbrengt tegen het verzoek van de verdediging.

II.

- 19 De kamer acht beantwoording van de prejudiciële vraag noodzakelijk voor het doen van een uitspraak in onderhavige zaak. Die beantwoording is relevant voor de beslissing, en er bestaat geen duidelijk op deze zaak toepasselijke of daarop van overeenkomstige toepassing zijnde rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie dat voor redelijke twijfel geen ruimte is [omissis]. De kamer verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie derhalve om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 267, lid 1, sub b), VWEU.
- 20 De kamer gaat hierbij van het volgende uit.
- 21 Aan de nationale strafzaak liggen de volgende strafrechtelijke bepalingen uit de AWG ten grondslag. In de periode waarop de feiten betrekking hebben waren de thans in § 18 AWG neergelegde bepalingen geregeld in § 34 AWG. In de versie die gold van 8 april 2006 tot en met 23 april 2009, luidde het relevante § 34, lid 4, nr. 1, en lid 6, nr. 2, AWG, als volgt: **[Or. 7]**
- 22 (4) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar*
- (...)
2. *hij die een, in de Bundesanzeiger bekendgemaakt, rechtstreeks geldend [omissis] [verbod] [op] het beschikbaar stellen [van tegoeden], voorzien in een rechtshandeling van de Europese Gemeenschap, ter uitvoering van een door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid genomen sanctiemaatregel, overtreedt.*
- (...)
- (6) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste twee jaar*
- (...)
2. *hij die een in de leden 1, 2 of 4 bedoelde handeling beroepsmatig verricht dan wel als lid van een organisatie die het plegen van dergelijke strafbare feiten als doel heeft, met medewerking van een ander lid van die organisatie.*
- 23 In de versie die gold van 24 april 2009 tot en met 11 november 2010, luidde § 34, lid 4, nr. 2, en lid 6, AWG als volgt:
- 24 (4) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar*
- (...)
2. *hij die een, in de Bundesanzeiger bekendgemaakt, rechtstreeks geldend [omissis] [verbod] [op] het beschikbaar stellen [van tegoeden], voorzien in een rechtshandeling van de Europese Gemeenschap, ter uitvoering van een door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het*

gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid genomen economische sanctiemaatregel, overtreedt (...)

(6) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste twee jaar*

(...)

2. *hij die een in de leden 1, 2 of 4 bedoelde handeling beroepsmatig verricht dan wel als lid van een organisatie die het plegen van dergelijke strafbare feiten als doel heeft, met medewerking van een ander lid van die organisatie.*

(...)

[Or. 8]

25 De vanaf 1 september 2013 geldende strafbepaling van § 18, lid 1, nr. 1, sub a), en lid 8, AWG, luidt als volgt:

26 (1) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar*

1. *hij, die*

a) *[omissis] verbod op het beschikbaar stellen [van tegoeden] [omissis]*

(b) *(...)(...)*

voorzien in een in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen of de Europese Unie bekendgemaakte rechtshandeling van de Europese Gemeenschappen of de Europese Unie ter uitvoering van een door de Raad van de Europese Unie genomen economische sanctiemaatregel of (...), overtreedt

(8) *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste twee jaar, hij die, in de gevallen beschreven in de leden 1 tot en met 4, of in lid 5 als lid van een organisatie die het plegen van dergelijke strafbare feiten als doel heeft, beroepsmatig handelt.*

(...)

27 Overeenkomstig § 2, lid 3 van het [Duitse] wetboek van strafrecht (*Strafgesetzbuch*, hierna: StGB) is, indien de wet die bij de beëindiging van het feit van kracht is, vóór de rechterlijke beslissing wordt gewijzigd, de mildste wet van toepassing.

28 De kamer moet in het kader van de schriftelijke behandeling toetsen of de vordering van het Openbaar Ministerie in behandeling wordt genomen en de hoofdprocedure wordt ingeleid. Krachtens § 203 van het [Duitse] wetboek van strafvordering (*Strafprozessordnung*, StPO) moet de procedure dan worden

ingeleid, wanneer tegen de verdachte voldoende grond voor verdenking lijkt te bestaan. Hierbij moet worden nagegaan of na een voorlopige beoordeling van het feit een latere veroordeling waarschijnlijk is [omissis]. Dit vereist dat de feiten die verdachte worden verweten juridisch een strafbare gedraging opleveren. Indien op juridische gronden geen voldoende verdenking bestaat, moet overeenkomstig § 240 StPO worden besloten de hoofdprocedure niet in te leiden.

- 29 Om deze reden staat de kamer voor de vraag of de handelwijze van verdachte onder de strafbepalingen van de AWG valt, zodat een latere veroordeling waarschijnlijk is. Bij de strafbepalingen van de **[Or. 9]** AWG gaat het om zogenoemde blanco normen, dat wil zeggen dat de bestanddelen van de norm door nadere wettelijke regelingen worden ingevuld. In onderhavig geval moet met betrekking tot een strafrechtelijke gedraging worden gemotiveerd waarom sprake is van een geldige rechtshandeling van de Europese Gemeenschappen, ter uitvoering van een economische sanctiemaatregel waartoe door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijke buitenlands- en veiligheidsbeleid is besloten. In dit verband is het van belang of de LTTE krachtens artikel 2, lid 3, van verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van 27 december 2001, rechtsgeldig op de lijst is geplaatst. Zoals blijkt uit de besluiten van de Europese Raad van 29 mei 2006 (2006/379/EG, PB L 144, blz. 21), 28 juni 2007 (2007/445/EG, PB L 169, blz. 58), 20 december 2007 (2007/868/EG, in de gerectificeerde versie van het besluit van dezelfde dag, PB L 340, blz. 100), 15 juli 2008 (2008/583/EG, PB L 188, blz. 21) en 26 januari 2009 (2009/62/EG, PB L 023, blz. 25) was de LTTE op een gegeven ogenblik op de lijst van groepen en organisaties opgenomen. De kamer betwijfelt echter of plaatsing van de LTTE op de lijst is gebeurd onder naleving van de noodzakelijke voorwaarden. Deze twijfel berust op het feit dat het Hof van Justitie van de Europese Unie bij zijn arrest van 16 oktober 2014 (T-208/11) de uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 83/2011 van de Raad van 31 januari 2011, nr. 687/2011 van 18 juli 2011, nr. 1375/2011 van 22 december 2011, nr. 542/2012 van 25 juni 2012, nr. 1169/2012 van 10 december 2012, nr. 714/2013 van 25 juli 2013, nr. 125/2014 van 10 februari 2014 en nr. 790/2014 van 22 juli 2014 ter uitvoering van artikel 2, lid 3, van verordening (EG) nr. 2580/2001 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme en tot intrekking van uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 610/2010, nr. 83/2011, nr. 687/2011, nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 1169/2012, nr. 714/2013 en nr. 125/2014, nietig heeft verklaard voor zover de rechtshandelingen betrekking hadden op de Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE). Als reden voor de nietigverklaring werd onder andere aangevoerd dat de motiveringsplicht niet was nageleefd. Met inachtneming van hetgeen naar voren is gebracht door de advocaat van verdachte, die heeft gewezen op de mogelijke, niet a priori van de hand te wijzen ontoereikende motivering, heeft de kamer zodanige twijfels of ook niet in de bewuste periodes voorafgaande aan het hierboven genoemde besluit, plaatsing van de LTTE op de lijst om dezelfde redenen ongeldig zou zijn. Een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake de geldigheid van het plaatsen van

de LTTE op de lijst in de periode die thans aan de orde is, is de kamer niet bekend. Het is de kamer verboden zelf de ongeldigheid van een rechtshandeling van de Europese Raad vast te stellen; dit valt buiten de haar toekomstige bevoegdheid. **[Or. 10]**

- 30 Voor de kamer is de kwestie van de geldigheid van de plaatsing op de lijst van belang voor de procedure.
- 31 Krachtens artikel 2, lid 1, onder b), van verordening (EG) nr. 2580/2001 zullen aan of ten behoeve van een in de lijst in artikel 2, lid 3, bedoelde natuurlijke of rechtspersoon, groep of entiteit noch direct noch indirect tegoeden, andere financiële activa en economische middelen ter beschikking worden gesteld. Uit artikel 9 van verordening (EG) nr. 2580/2001 volgt dat elke lidstaat bepaalt welke sancties worden opgelegd indien de bepalingen van de verordening worden overtreden, waarbij de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend moeten zijn. Uit de huidige versie van de AWG moet worden afgeleid dat deze sanctiebepaling is omgezet in nationaal recht.
- 32 Uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 29 juni 2010 (C-550/09), inzake de geldigheid van de plaatsing van de DHKP-C op de lijst van verordening (EG) nr. 2580/2001, volgt dat, indien de plaatsing van een organisatie op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3, van verordening (EG) nr. 2580/2001 van de Raad van 27 december 2011, ongeldig is, deze niet kan bijdragen aan de grondslag voor een strafrechtelijke veroordeling wegens een gestelde overtreding van die verordening. In lijn met deze uitspraak zou dit – naar de opvatting van de kamer – betekenen dat ingeval de plaatsing van de LTTE op de lijst in de periode die voor de procedure van belang is, ongeldig wordt verklaard, tevens het uit artikel 2, lid 1, sub b), van verordening (EG) 2580/2001 voortvloeiende verbod op het beschikbaar stellen van tegoeden, vervalt. In dit geval zou de strafvordering vervallen.
- 33 Concreet heeft dit voor de nationale procedure tot gevolg dat in geval van een ongeldige plaatsing van de LTTE op de lijst de verdachte reeds om juridische redenen niet strafrechtelijk kan worden vervolgd, daar er ten tijde van de feiten geen sprake was van een van kracht zijnde en na te leven rechtshandeling van de Europese Raad. Bijgevolg is de onderhavige vordering van het openbaar ministerie Essen van 10 september 2014 al om juridische redenen niet-ontvankelijk en moet de hoofdprocedure niet worden ingeleid.
- 34 Naar de mening van de kamer is de prejudiciële procedure toegelaten en wordt zij niet door de regeling van artikel 263, lid 6, VWEU, uitgesloten. Van uitsluiting kan geen sprake zijn, daar de beklaagde geen beroep tot nietigverklaring overeenkomstig artikel 263 VWEU kon indienen, omdat hij niet rechtstreeks was geraakt in de zin van artikel 263 VWEU. Verdachte is niet persoonlijk op de lijst voorzien in artikel 2, lid 3, van verordening (EG) 2580/2001 geplaatst en hij bekleedt ook geen functie **[Or. 11]** binnen de LTTE op grond waarvan hij

bevoegd is deze organisatie te vertegenwoordigen in het kader van een bij het Europese Hof van Justitie ingediend beroep tot nietigverklaring. Omdat het plaatsen van de LTTE op de lijst evenwel concrete gevolgen heeft voor beklagde, met het nadelige gevolg van een mogelijke veroordeling, dient hij het recht te hebben om in het kader van een nationale procedure voor de aangezochte rechter de ongeldigheid in te roepen van bepalingen in rechtshandelingen van de Unie, die als grondslag dienen voor een jegens hem genomen besluit of nationale maatregel, en deze rechter, die niet bevoegd is om zelf de ongeldigheid vast te stellen, het (Europese) Hof van Justitie hierover een prejudiciële vraag te doen stellen [zie in die zin het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 29 juni 2010 (C-550/09)].

[omissis]